

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۱/۰۸

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت نهم)

جمهوری افریقای مرکزی

Central
African Republic

(قسمت اول)

نام اختصاری: CT

نام رسمی: جمهوری افریقای مرکزی Republic of Central Africa

نام جهانی: افریقای مرکزی Central Africa

نام قبلی: اوبانگی شاری Ubangi-shari؛ امپراطوری افریقای مرکزی Central African Empire
نوت: این نام (جمهوری افریقای مرکزی) از موقعیت جغرافیایی این کشور مشتق شده است.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره شرقی، نیم کره شمالی. جمهوری افریقای مرکزی، در مرکز براعظم افریقا، بسوی شمال ج،د، کانگو، بین طول البلد های شرقی 14° - 28° و عرض البلد های شمالی 3° - 12° موقعیت دارد.
مساحت: 622984km² یا ۲۳۹۶۰۹ میل مربع (چهل و یکمین کشور بزرگ جهان). خشکه 622984km²
حدود اربعه:

شمال: چاد Chad – 1197Km،

جنوب: ج،د کانگو Rep.of Congo 467Km – و جمهوری کانگو Dem.Rep. of Congo 1577Km –

شرق: سودان Sudan 175Km –، و سودان جنوبی South Sudan 990Km –

غرب: کامرون Camroon 797Km –

افریقای مرکزی صرف با خشکه 5203km سرحد دارد.

کوه ها: ابوراسین Abourassein، کاری Carre، دیر Dir، گومبل Gombel و

گوندونگان Goundoungan.

قلل مرتفع: نگوی Ngaovi – 1420m، توسورو Toussoro – 1330m و اوهام پیندی Ouham

1242m – Pende

دریاها: اوهام Oham، اوبانگی Oubangui (1060Km)، شاری Shari و کوتو Kotu. قابل تذکر است که دریای اوبانگی از راه های مهم صادرات این کشور به حساب میرود.

اقلیم: جمهوری افریقای مرکزی بعلت نزدیکی به استوا هوای بسیار گرم و مرطوب دارد. فصل های زمستان و تابستان این کشور بسیار گرم و مرطوب هستند و با باران های فراوان همراه میباشند. هوای این کشور بصورت عموم از ماه اکتوبر تا ماه جون گرم و مرطوب (روز 36.5C⁰ و شب 18C⁰ – 23C⁰) میباشد.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

افریقای مرکزی سرزمین سیلاب ها و توفان هاست و تا حد زیادی از سیلاب ها و توفان ها متأثر میگردد. سایر خصوصیات جغرافیایی: جمهوری افریقای مرکزی از جمله کشورهای انگشت شمار جهان است که خاک و زمین هموار دارد، کوه ها در آن دیده نمی شوند و از چهار طرف به خشکه محاط است. این کشور به طرف شمال خط استوا 805Km ساحه را دربر گرفته است. مناطق جنوب غربی این کشور به اثر باران فراوان مناطق استوایی سرسبز بوده و جنگلات انبوه آن را پوشانیده اند.

سرتاسر این کشور را تپه های مرتفع دربر گرفته که در مناطق شمال شرقی و جنوب غربی اهمیت خاص دارند. دریای بزرگ و پر آب اوبانگی که در خلیج گینی میریزد، از جنوب این کشور عبور کرده، سرحد طبیعی میان کانگو و افریقای مرکزی را تشکیل میدهد. دریای شاری که به جهیل چاد میرسد، از مناطق شرقی افریقای مرکزی سرچشمه میگیرد و بیابان مشهور بحرالغزال که مناطق جنوب غربی سودان و مناطق جنوب شرقی افریقای مرکزی را دربر گرفته، بین هر دو کشور مشترک میباشد.

بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه افریقای مرکزی از سطح بحر (دریای اوبانگی Oubangui) با ارتفاع 335Km و مرتفع ترین آن (مونت نگوی Mont Ngaoui) میباشد که 1420m ارتفاع دارد.

جغرافیای سیاسی - بشری:

پایتخت: بانگی Bangui - نفوس 958000 نفر (۲۰۲۳)،

نفوس: 5650957 (جولای - ۲۰۲۴).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس افریقای مرکزی قرار ذیل اند:

تراکم نفوس در 1km ²	۸,۷۵ نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	۲۲,۷۶ نفر
نفوس شهری	43.1%
نفوس دهاتی	56.9%
فیصدی شهری شدن	3.32% (۲۰۲۰ - ۲۰۲۵)
0 - 14 ساله	39.49% (مرد 1188682 و زن 1176958 نفر)
15-24 ساله	19.89% (مرد 598567 و زن 593075 نفر)
25 - 54 ساله	32.95% (مرد 988077 و زن 986019 نفر)
55 - 64 ساله	4.32% (مرد 123895 و زن 134829 نفر)
بالا تر از 65 ساله	3.35% (مرد 78017 و زن 122736 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.03 مرد/زن
تناسب جنسیت الی 14 سالگی	1.05 مرد/زن
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	1.08 مرد/زن
تناسب جنسیت از 25 - 54 سالگی	0.89 مرد/زن
تناسب جنسیت از ۵۵ - ۶۴ سالگی	1.04 مرد/زن
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	0.64 مرد/زن
تناسب جنسیت در کل نفوس	0.99 مرد/زن
تولد در هزار نفر	32.79 نفر
مرگ و میر در هزار نفر	11.76 نفر
رشد سالانه نفوس	1.78%

د پانوی شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

مرگ میر در هزار طفل نوزاد	82.97 (پسران 89.03 و دختران 76.73)
اوسط عمر در کل نفوس	۵۵,۵۲ سال
اوسط عمر در مردان	۵۴,۱۹ سال
اوسط عمر در زنان	۵۶,۸۸ سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	۴,۰۴
اوسط سن مادران در زایمان اول	۲۸,۹۲
مرگ و میر زنان در هر ۱۰۰۰۰ تولد	829 نفر

تقسیمات اداری: آفریقای مرکزی ۱۴ ولایت Prefectures، ۲ ولایت صنعتی Economic Prefectures و یک منطقه Commune دارد:

الف – ولایات: بنگوی بنگوران Bamingui-Bangoran، بسی کوتو Basse-Kotto، هوتی کوتو Haute-Kotto، هوت امبومو Haut-Mbomou، کیمو Kemo، لوبای Lobaye، ممبیری کادی Mambere-Kadei، امبومو Mbomou، نانا ممبیری Nana-Mambere، اومبیللا امپوکو Ombella-Mpoko، اوکا Ouaka، اوهام Ouham، اوهام پندی Ouham-Pende و واکاگا Vakaga.
ب – ولایات صنعتی: نانا گریبیزی Nana-Grebizi و سانگها ایمبیری Sangha-Mbaere.
ج – منطقه: بنگوی Bangui.

شهرها:

بیمبو Bimbo، نفوس ۱۲۹۶۵۵ نفر،
ایمیکی Mbaiki، 67132 نفر،
بربراتی Berberati، ۶۱۸۱۵ نفر،
کاگا بندورو Kaga Bandoro، ۵۶۵۲۰ نفر،
بوزوم Bozoum، 40201 نفر،
کارنات Carnot، ۳۸۰۷۱ نفر.

نژاد: سیاه پوست. بایا Baya – 28.8%، باندا Banda – 22.9%، ماندجیا Mandjia – 9.9%، سارا Sara – 7.9%، امباکا بانتو MBaka-Bantu – 7.9%، عرب فولانی Arab Fulani – 6%، امبام Mbum – 6%، انجیبانکی Ngbanki – 5.5%، زندی انزاکارا Zande Nzakara – 3%، سایر گروه های قومی آفریقایی مرکزی 2% و نژاد های غیر آفریقایی 0.1%
زبان: فرانسوی (رسمی)، سانگو Sangho (زبان ملی)، عربی Arabic، هوسا Hunsu و سواهیلی Swahili.
رسم الخط: لاتین.

دین و مذهب: مسیحی 89%، اسلام 9%، مذاهب کوچک محلی 1% و ناشناخته ها 1%
طرز حکومت: جمهوری ریاستی. قانون اساسی جدید آفریقای مرکزی روز ۲۹ دسمبر ۱۹۹۴ در یک همه پرسی تصویب شد، که به تواریخ ۷ جنوری ۱۹۹۵ و ۵ دسمبر ۲۰۰۴ و اخیراً ۱۴ دسمبر ۲۰۱۵ مورد بازنگری و تجدیدنظر قرار گرفته است.

رییس جمهور فعلی این کشور فوستن آرکانژ توادرا Faustin Archange Touadera (تولد: ۲۱ آپریل ۱۹۵۷؛ وظیفه: ۳۰ مارچ ۲۰۱۶) و نخست وزیر فیلیکس مولوا Felix Moloua (وظیفه: ۷ فیروری ۲۰۲۲) میباشند.
رییس جمهور با رای مردم برای ۵ سال انتخاب میشود و دو دوره کار کرده میتواند. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاریخ ۲۷ دسمبر سال ۲۰۲۰ صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال ۲۰۲۵ دایر خواهد شد. وزرای کابینه توسط رییس جمهور تعیین میگردند.

شورای ملی National Assembly آفریقای مرکزی ۱۴۰ عضو دارد که همه آن با رای مردم برای ۵ سال انتخاب و دو دوره کار کرده میتواند. انتخابات گذشته شورای ملی این کشور بتاریخ ۲۷ دسمبر ۲۰۲۰ صورت گرفته و انتخابات آینده در سال ۲۰۲۵ دایر خواهد شد. سن رأی دهی در این کشور ۲۱ سالگی و رای دهی عام میباشد.
نظام حقوقی جمهوری آفریقای مرکزی بر قوانینی استوار است که اکثراً از روی قوانین کشور فرانسه کاپی شده است. ستره محکمه Supreme Court و محکمه قانون اساسی Constitutional Court ارگان های عالی

د پانوی شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

قضایی این کشور شمرده میشوند. ستره محکمه ۷ قاضی ارشد دارد. محکمه قانون اساسی ۹ قاضی میداشته باشد که سوم حصه آن باید زنان باشند.

این کشور بعد از این دو محکمه مهم، محکمه عالی High Court و محکمه عدلی Magistrates Courts و شبکه وسیع محاکم جنایی، مالی، اداری، حقوقی، خانواده گی و نظامی دارد که به شکایات مردم، دولت و اتباع خارجه رسیده گی نموده، فیصله صادر مینماید.

احزاب سیاسی:

حزب اقدام برای توسعه Action Party for Development (رهبر: الهادی لورینت El Hadj Laurent)، اتحاد برای دموکراسی و پیشرفت Alliance for Democracy and Progress (رهبر: کلمنت بلیبانگا Clement BELIBANGA)،

گردهمایی دموکراتیک آفریقای مرکزی Central African Democratic Rally (رهبر: دیزایر نزینگا کولنگبا Desire Nzanga KOLINGBA)،

جنبش پیشرفت و دموکراسی Movement for Democracy and Development (رهبر: لویی پاپینیا Louis PAPIENIAH)،

جنبش آزادی مردم آفریقای مرکزی Movement for the Liberation of the Central African People (رهبر: مارتین زیگوله Martin ZIGUELE)،

همگرایی ملی National Convergence (رهبر: فرانکوایز بوزیزی Francois BOZIZE)، اتحادیه ملی برای دموکراسی و پیشرفت National Union for Democracy and Progress (رهبر: آمین میشل Amine MICHEL).

گروه های فشار: اتحادیه های صنفی کارگران، محصلین و استادان، فعالین مدنی، احزاب سیاسی اپوزیسیون و مدافعین حقوق بشری و حفظ محیط زیست.

روز آزادی: ۱۳ اگست (۱۹۶۰ از فرانسه).

رخصتی ملی: روز ملی، اول دسمبر ۱۹۵۸ (روز اعلان نظام جمهوری)

عضویت در ملل متحد UN: ۲۰ سپتمبر ۱۹۶۰

عضویت در مجامع جهانی:

ACP, AfDB, AU, BDEAC, CEMAC, EITI (compliant country) (suspended), FAO, FZ, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICCT, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCS, ILO, IMF, Interpol, IOC, IOM, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), LCBC, MIGA, NAM, OIC (observer), OIF, OPCW, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO.

بیرق ملی: چهار پارچه مساوی افقی، بالا آبی، بعد سفید، بعد سبز و آخر زرد. در قسمت وسط، بیرق آفریقای مرکزی، یک پارچه سرخ عمودی وجود دارد که از بالا تا پایین کشیده شده است. در کنار چپ پارچه بالایی، یک ستاره زرد، پنج کنج دیده میشود.

سرود ملی: سرود ملی آفریقای مرکزی رنسانس The Renaissance نام دارد که شعر آنرا Barthelemy Boganda و موزیک آنرا Herbert Pepper در سال ۱۹۶۰ ترتیب و تنظیم نموده اند. این شاعر نخست وزیر منطقه خودمختار تحت حمایت فرانسه آنوقته و یا جمهوری آفریقای مرکزی امروزی بود.

نشان ملی: فیل Elephant.